

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249647

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ศิริพร ทวีวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2553

249647

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ศิริพร ทวีวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการ
จัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
เสนอโดย นางสาวศิริพร ทวีวัฒน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร. ธนศักดิ์ จูติวรทัต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยงกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ สุขเคหา)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ สุขเคหา
ชื่อนักศึกษา ศิริพร ทวีวัฒน์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

249647

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาปัญหาในการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 2) ศึกษาแนวทางแก้ไขในการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 และ 3) เปรียบเทียบปัญหาในการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง สังกัด ประสบการณ์จากการอบรมด้านการจัดระบบสารสนเทศ ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดการระบบสารสนเทศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 329 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.984 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านบุคลากร ด้านระบบ และด้านสภาพแวดล้อม ในภาพรวม มีปัญหาในระดับมากที่สุด โดยการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาสูงสุดคือ ด้านบุคลากรและด้านสภาพแวดล้อม และการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาค่ำสุด คือ ด้านระบบ

2. แนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านบุคลากร ด้านระบบ และด้านสภาพแวดล้อม ในภาพรวม มีแนวทางแก้ไขในระดับมากที่สุด โดยการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับแนวทางแก้ไขสูงสุดคือ ด้านบุคลากรและด้านระบบ และการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยแนวทางแก้ไขต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม

3. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สังกัด ความรู้จากการอบรมการจัดการระบบสารสนเทศ ประสิทธิภาพการทำงานด้านการจัดการระบบสารสนเทศ ระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเมื่อจำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title   **Problems and Solutions for Information System Management in Schools under Suphan Buri Educational Service Area Office 3**

Thesis Advisors   **Asst. Prof. Nikorn Sayungkhoon**
Asst. Prof. Dr. Sanae Sukkeha

Name   **Siriporn Thaweewat**

Concentration   **Educational Administration**

Academic Year   **2010**

ABSTRACT

249647

The research aims to 1) study problems of information system management in schools under Suphan Buri Educational Service Area Office 3, 2) study solutions for the aforementioned problems and 3) compare the problems among schools under Suphan Buri Educational Service Area Office 3 when the sample was classified with gender, age, work position, authority, experience in information system management training, work experience in information system management, education and school size. The sample drawn using stratified sampling method numbered 329 school administrators and teachers under Suphan Buri Educational Service Area Office 3, during the academic year 2009. The Instrument used in this research was a questionnaire with a reliability of 0.984. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Scheffe's method.

The results were as follows:

1. in overall, the problems were rate at the highest level. Considering a mean value of each aspect individually, the researcher found that personnel aspect and environment aspect had the most problems. However, system aspect was found with the least problems.
2. solutions for the revealed problems were shown at the highest level. The aspects which solutions were proceed the most were personnel aspect and system aspect, while, environment aspect was the least.
3. the problems were found differently when the sample was classified with gender, age, authority, knowledge from information system management training, work experience in information system management and education at a significance level of

.05. Conversely, the problems were not found differently when the sample was classified with work position and school size.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ข้อคิดเห็นในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านและท่านผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโกภาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนไสว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล และดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ทรงคุณวุฒิ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณและผู้เชี่ยวชาญการจัดกลุ่มสนทนา นายชวิช หมอยาดี นายเศกสรรค์ ใจดี นายสุชาติ อนทรศักดิ์ นายประกอบ พลายมี นายประสงค์ เกษสมบูรณ์ นายประสพ สถาปนะ นายพงษ์ศักดิ์ ธาดาสิทธิ์ และนายสายัน พิมพพันธ์ ที่ได้อนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามและเข้าร่วมการจัดกลุ่มสนทนาที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

คุณประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนอาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในด้านการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย จนสามารถทำงานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศิริพร ทวีวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สถานศึกษา.....	10
ความหมายของสถานศึกษา.....	10
ความสำคัญของสถานศึกษา.....	10
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา.....	12
สารสนเทศ.....	14
ความหมายของสารสนเทศ (information).....	14
ความสำคัญของสารสนเทศ.....	15
ประเภทของสารสนเทศ.....	17
การจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษา.....	20
ความหมายของการจัดการระบบสารสนเทศ.....	20
ความสำคัญของการจัดการระบบสารสนเทศ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศ.....	22

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ขอบข่ายของการจัดการระบบสารสนเทศ.....	25
ปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศ.....	34
ความหมายของปัญหา.....	34
ปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศ.....	35
ความหมายของแนวทางแก้ไข.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3...	50
ตอนที่ 2 แนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3.....	62
ตอนที่ 2 แนวทางแก้ไขการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 3.....	78
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	88
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	97

	หน้า
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ค ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	117
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	125
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการจัดกลุ่มสนทนา.....	127
 ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	 129

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม...	49
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	63
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวม.....	65
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านบุคลากร.....	66
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านระบบ.....	67
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อม.....	68
ตาราง 7	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ	69
ตาราง 8	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว.....	70
ตาราง 9	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ ด้านภาพรวมเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' s test).....	71
ตาราง 10	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ ด้านบุคลากรเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้.....	71
ตาราง 11	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ ด้านระบบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้.....	72

	หน้า	
ตาราง 12	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามอายุ ด้านสภาพแวดล้อมเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ.....	72
ตาราง 13	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง.....	73
ตาราง 14	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม สังกัด.....	74
ตาราง 15	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์จากการอบรมการจัดระบบสารสนเทศ.....	75
ตาราง 16	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานด้านการจัดระบบสารสนเทศ.....	76
ตาราง 17	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	77
ตาราง 18	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา.....	78
ตาราง 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแนวทางแก้ไขการจัดการ ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 ด้านภาพรวม.....	83
ตาราง 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแนวทางแก้ไขการจัดการ ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 ด้านบุคลากร.....	84
ตาราง 21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแนวทางแก้ไขการจัดการ ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 ด้านระบบ.....	85

	หน้า
ตาราง 22 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับแนวทางแก้ไขการจัดการ ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อม.....	86

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8